

๒๑

ชีวิตชาวสวรรค์

ดูก่อนสารีบุตร เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลก
นี้ด้วยใจ อย่างนี้ว่า บุคคลนี้ปฏิบัติอย่างนั้น ดำเนินอย่างนั้น
และขึ้นสู่หนทางนั้น เบื้องหน้าแต่ตายเพราะกายแตก จัก
เข้าถึงสุคติโลกสวรรค์ โดยสมัยต่อมา เราย่อมเห็นบุคคลนั้น
เบื้องหน้าแต่ตายเพราะกายแตก เข้าถึงแล้วซึ่งสุคติโลกสวรรค์
เสวยสุขเวทนาโดยส่วนเดียว ด้วยทิพยจักขุอันบริสุทธิ์ ล่วง
จักขุของมนุษย์

ชีวิตชาวสวรรค์

๑๕๒

กว่าพระพุทธศาสนาจะบังเกิดขึ้นมาในโลกนี้ยากแสนยาก จะต้องอาศัยพระโพธิสัตว์ผู้มีใจใหญ่ ทุ่มเทสร่างบารมีอย่าง ไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยากลำบาก ทำทุกอย่างเพื่อสร้างบารมี ให้แก่รอบ จนกระทั่งตรัสรู้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นที่พึ่งของโลกทั้งมนุษย์และเทวดาทั้งหลาย เมื่อพระสัมมา- สัมพุทธเจ้าบังเกิดขึ้น จึงมีพระพุทธศาสนาอยู่คู่โลก การบังเกิด ขึ้นของพระพุทธองค์จึงเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขแก่อกุลแก่ สรรพสัตว์ทั้งหลาย ผู้ใดปฏิบัติตามพระพุทธโอวาท ผู้นั้นย่อมมี แต่ความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสเอาไว้ใน มหาสิหนาทสูตร ว่า

“อิธำหิ สารีปุตฺต เอกจฺจํ ปุคฺคํ เอวํ เจตสา เจโต ปริจฺจ ชานามิ ตถายํ ปุคฺคโล ปฏิปนฺโน ตถา จ อิริยติ ตณฺจ มคฺคํ สมารูโหห ยถา กายสุส เภทา ปรมฺมรณฺา สุกฺคิ สคฺคํ โลกํ อุปฺปชฺชิสฺสตีติ ตเมณํ ปสฺสามิ อปเรน สมเยน ทิพฺเพน จกฺขุณา วิสุทฺเธน อติกฺกนฺตมานุสฺเสน กายสุส เภทา ปรมฺมรณฺา สุกฺคิ สคฺคํ โลกํ อุปฺปนฺนํ เอกนฺตสุชา เวทนา เวทียมานํ

ดูก่อนสารีบุตร เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนใน โลกนี้ด้วยใจอย่างนี้ว่า บุคคลนี้ปฏิบัติอย่างนั้น ดำเนินอย่างนั้น และขึ้นสู่หนทางนั้น เบื้องหน้าแต่ตายเพราะกายแตก จัก

ชีวิตชาวสวรรค์

๑๕๓

เข้าถึงสุคติโลกสวรรค์ โดยสมัยต่อมา เราย่อมเห็นบุคคลนั้น เบื้องหน้าแต่ตายเพราะกายแตกเข้าถึงแล้วซึ่งสุคติโลกสวรรค์ เสวยสุขเวทนาโดยส่วนเดียว ด้วยทิพยจักขุอันบริสุทธิ์ ล่วง จักขุของมนุษย์”

การที่หลวงพ่อดีกพุทธพจน์บทนี้ขึ้นกล่าวเป็นอรัมภบท เพราะตั้งใจจะถือโอกาสนำเรื่องลัคนกถา คือการพรรณนาเรื่อง สวรรค์มาแล้วสู่พวกเราเป็นตอนๆ จนกว่าจะจบเนื้อหาสาระ ส่วนจะจบตอนไหน ก็ค่อยๆ ศึกษากันไป ที่ผ่านมาเราได้รับฟัง เรื่องอบายภูมิทั้ง ๔ ตั้งแต่निरयภูมิ เปเรต อสุรกาย สัตว์เดียรัจฉาน จนเป็นที่เข้าใจกันเรียบร้อยแล้ว

*การพรรณนาถึงสุคติสวรรค์นี้นับเป็นหนึ่งในอนุปุพพิทกา ๕ ประการ คือ **ทานกถา** การพรรณนาเรื่องการให้ทาน ซึ่งเป็นก้าวแรกของการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น **สีลกถา** การพรรณนาเรื่องศีล คุณค่าของความเป็นมนุษย์ **ลัคนกถา** การพรรณนาเรื่องสวรรค์ ภพภูมิแห่งการเสวยทิพยสมบัติ ซึ่งหลวงพ่อดีจะทยอยนำมาเล่าให้ฟัง **กามาตินวกถา** คือการพรรณนาโทษ และความเศร้าหมองของกาม และประการสุดท้าย

*ภูมิวิลาสินี (พระพรหมโมลี)

ชีวิตชาวสวรรค์

๑๕๔

คือ **เนกขัมมานิสังสกา** เป็นการพรรณานานิสงส์ของการบำเพ็ญเนกขัมมะ

อนุปพุทธานี้ ในสมัยปฐมโพธิกาล คือเมื่อครั้งที่พระพุทธองค์ทรงเริ่มเผยแผ่พระธรรมคำสอนใหม่ๆ นั้น จะทรงใช้ธรรมหมวดนี้เป็นแม่แบบในการแสดงธรรมแก่พุทธบริษัทที่มีจิตเลื่อมใสในพระองค์ ให้สมาทานให้รื่นเริงเบิกบานให้อาจหาญในธรรมยิ่งๆ ขึ้นไป ที่ผ่านมาหลวงพ่อดีเล่าถึงทานกถา และศีลกถามาพอสมควรแล้ว เพราะฉะนั้นตอนนี้เรามาฟังเรื่องราวของสวรรค์กันต่อไป

เทวโลก หรือที่เราเรียกว่าสวรรค์นี้ เป็นที่สถิตอยู่ของทวยเทพทั้งหลาย ตั้งแต่ชั้นต้นจนถึงชั้นสูงสุด มี ๖ ชั้นคือ จาตุ-มหาราชิกา ดาวดึงส์ ยามา ดุสิต นิมมานรดี และปรนิมมิต-วสวัตดี ก่อนที่จะกล่าวถึงประเภทของทวยเทพ เราจะพูดกันถึงการอุปบัติขึ้นของทวยเทพ คือ มนุษย์ซึ่งรวมทั้งสัตว์เหล่าอื่นที่ได้สั่งสมบุญกุศลไว้มากพอที่จะได้ขึ้นสวรรค์ เมื่อแตกกายทำลาย-พันธ์แล้ว บุญกุศลก็จะส่งให้มาอุปบัติในเทวโลก และเมื่อจะเกิดก็เป็นแบบโอปปาติกะ เป็นอุปบัติทิเทพ คือเป็นเทวดาผู้อุปบัติขึ้นแล้วโตเป็นหนุ่มเป็นสาวทันที ไม่ต้องนอนในครรภ์มารดาเหมือนมนุษย์ หรืออยู่ในฟองไข่เหมือนสัตว์เดียรัจฉานบางจำพวก

ชีวิตชาวสวรรค์

๑๕๕

เมื่อพวกเทวดาอุบัติขึ้นจะมีรูปร่างเป็นทิพย์ ตั้งอยู่ในวัยหนุ่มวัยสาวเป็นเทพบุตรเทพธิดาที่มีรูปร่างหน้าตางดงาม อยู่ในวัยอันเจริญนี้ตั้งแต่อุบัติจนถึงเวลาจุติ แต่ไม่ว่าจะตั้งอยู่ในฐานะอะไร เป็นเทพประเภทไหน นั่นก็สุดแล้วแต่สถานที่ที่ตนอุบัติขึ้น คือ หากตนได้สร้างบุญกุศลไว้น้อย ก็ไม่สามารถจะมีวิมานเป็นของตนเองได้ หากไปอุบัติเกิดที่ตักของเทพองค์ใด ก็จะต้องอยู่ในฐานะเป็นบุตรธิดาของเทพองค์นั้น

หากเป็นสตรีสร้างบุญกุศลไว้ ตายแล้วไปอุบัติเกิดขึ้นเหนือแท่นที่บรรทมของเทพบุตรองค์ใด ก็ต้องเป็นบริจาริกาขององค์เทพนั้น หากเป็นสตรีสร้างบุญกุศลไว้น้อย มีวาสนาจะได้เป็นเพียงพนักงานตักแต่งประดับประดาอาภรณ์เครื่องต้นเครื่องทรงของเทพองค์ใด ก็จะไปอุบัติเกิดที่ใกล้ๆ แท่นบรรทมของเทพผู้เป็นนาย หากสร้างบุญไว้น้อยมีวาสนาจะได้เป็นเพียงเทวดาประเภทรับใช้ หรือเป็นบริวารของเทพผู้มีบุญองค์ใด ก็จะไปอุบัติภายในประสาทพิมานของเทพองค์นั้น

ถ้าไม่ได้อุบัติในบริเวณวิมานของเทพองค์ใด แต่อุบัติเกิดในที่ว่างระหว่างแดนต่อแดน แยกไม่ออกกว่าควรเป็นบริวารของเทพผู้เป็นเจ้าของวิมานไหน ในกรณีนี้ จอมเทพผู้ทรงเป็นอธิบดีผู้ใหญ่กว่าทวยเทพทั้งปวงในสวรรค์ชั้นนั้น จะเสด็จมา

ชีวิตชาวสวรรค์

๑๕๖

แล้วทรงทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาตัดสิน สมมติว่าเป็นสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ พระอินทร์ซึ่งเป็นจอมเทพที่ปกครอง ก็จะวินิจฉัยปัญหาของเทวดาในสวรรค์ชั้นนั้น วิธีวินิจฉัยคดีของพระองค์ท่านคือ หากเทวดาที่อุบัติเกิดใหม่ เกิดใกล้วิมานของเทพองค์ใด ก็ทรงตัดสินให้เป็นบริวารของเทพองค์นั้น

หากว่าทรงอนุমানดูแล้ว เห็นว่าสถานที่ที่เทวดาอุบัติเกิดใหม่นั้น ตั้งอยู่กึ่งกลางพอดี อย่างนี้ก็ต้องพิจารณากันต่อ จอมเทพผู้มีศักดิ์ใหญ่ท่านจะทรงดูที่פקตร์ของเทวดาผู้อุบัติใหม่ว่าหันหน้าแล้งแลไปทางวิมานของเทพองค์ใด พระองค์ก็ทรงตัดสินให้เป็นบริวารของเทพองค์นั้น หากเทพบุตรเทพธิดาผู้ที่อุบัติเกิดใหม่นั้น ไม่แลดูวิมานของเทพองค์ใดเลย นิ่งเฉยๆ อยู่อย่างนั้น ท่านจอมเทพก็จะทรงตัดสินให้เป็นบริวารของพระองค์เอง

หากว่าตนได้เคยสร้างบุญกุศลไว้มากพอเพียง ก็จะไม่อุบัติเกิดในวิมานของตนเอง เพราะว่ามีปราสาทพิมานพร้อมทั้งเทพบริวารคอยต้อนรับอยู่แล้ว ไม่ต้องไปเป็นบุตรธิดาหรือเป็นเทวดารับใช้ของเทพองค์ใด จะมีชีวิตที่เป็นอยู่อย่างสบาย มีอิสระเสรี มีความสุข เสวยทิพยสมบัติอยู่ในสวรรค์ชั้นนั้นๆ ทิพยปราสาทก็มีความสวยงามวิจิตรพิสดารแตกต่างกันออกไปตามกำลังบุญ ตั้งแต่วิมานเงิน วิมานทอง วิมานแก้ว และมีที่พิเศษออกไปอีกเยอะแยะมากมาย เทวดาจะเสวยสุขจนกว่าจะ

ชีวิตชาวสวรรค์

๑๕๓

หมดอายุขัยหรือหมดบุญที่ได้ทำเอาไว้

เมื่อกล่าวถึงความเป็นอยู่ของทวยเทพในโลกสวรรค์ เทวดาเขาจะมีรูปโฉมผิวพรรณวรรณะเป็นทิพย์สวยสดงดงามมาก สรีระกายก็เกลี้ยงเกลาสอาดบริสุทธิ์ ปราศจากมลทินไผ่ผ้าทุกอย่าง ไม่มีกลิ่นเหม็นในกายเหมือนมนุษย์เรา เทวดาจะเนรมิตกายให้ใหญ่โต หรือเล็กเท่าใดก็ได้ตั้งใจปรารถนา เพราะกายของเขเป็นทิพย์ พวกเทวดาจะมีเทวฤทธิ์ คือมีฤทธิ์ที่เกิดขึ้นเองตามกำลังบุญ เช่นนึกคิดอยากได้อะไรก็จะได้ตั้งใจปรารถนา หรือระลึกชาติได้ในระดับหนึ่ง มีตาทิพย์ หูทิพย์ รู้วาระจิตของมนุษย์ แปลงร่างก็ได้ เป็นต้น

เทวดาจำนวนเป็นพันองค์สามารถที่จะเนรมิตตัวให้เล็กลง แล้วเข้าไปอยู่รวมกัน ในสถานที่ที่เล็กประมาณเท่าปลายเส้นผมก็ได้ เช่นในสมัยที่พระผู้มีพระภาคเจ้าของเรายังทรงมีพระชนม์ชีพอยู่ บางครั้งหมู่เทวดาได้พากันมาเฝ้าพระองค์เพื่อสดับรับฟังพระธรรมเทศนา มีมากมายนับจำนวนได้ถึง ๑๐,๐๐๐ โภกขี ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องเนรมิตกายให้เล็กลง เพื่อจะได้ฟังธรรมอยู่ใกล้ๆ พระพุทธองค์

อีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจก็คือพวกเทวดาจะบริโภคสุธาโภชน ซึ่งเป็นอาหารทิพย์ สุธาโภชนที่เขาบริโภคเข้าไปแล้ว จะซึมหาย

ชีวิตชาวสวรรค์

๑๕๘

ไปในกายจนหมด และตราบไธที่ยังมีชีวิตเป็นเทพอยู่ในสวรรค์ จะไม่มีอุปัทวันตรายใดๆ ที่เกิดจากโรคภัยไข้เจ็บ หรือไม่มี ศัสตราอาวุธต่างๆ ที่จะมาเบียดเบียนบีฑาได้ พวกเขาจะมีชีวิต ความเป็นอยู่อย่างสุขสำราญ รัศมีที่เกิดจากอาภรณ์ต่างๆ ก็ดี รัศมีของปราสาทพิมานที่ทวยเทพสถิตอยู่ก็ดี และรัศมีกาย ของเทวดาทั้งหลายเองก็ดี จะส่องแสงสว่างรุ่งเรืองตลอด

เมื่อเทวโลกเต็มไปด้วยรัศมีรุ่งเรืองสว่างไสวเช่นนี้ ใน เทวโลกจึงไม่มีเวลากลางคืน มีแต่ทิวาวารที่ปรากฏ เป็นจุด กลางวันอยู่ตลอดเวลาจึงไม่ต้องมีการตามประทีปโคมไฟน้อยใหญ่ ให้เหนื่อยยาก เทวโลกจะส่องสว่างได้เองด้วยอำนาจแห่งรัศมี ของวัตถุสิ่งของต่างๆ นี่ก็เป็นเทวานุภาพที่มีความพิเศษที่เกิดขึ้น ด้วยบุญฤทธิ์ทั้งนั้น ถ้าหากพวกเราตั้งใจทำความดี สักสมบุญไว้ ให้มากๆ สักวันหนึ่งเราก็จะได้ไปเป็นอย่างชาวสวรรค์ ดังที่ หลวงพ่อได้กล่าวไว้ในตอนต้น เพราะฉะนั้นถ้าอยากเป็นสหาย แห่งเทวดา ก็ให้ทุ่มเทสร้างบารมีกันอย่างเต็มที่ มีอิริยโอตตปปะ และมีศีล ๕ เป็นปกติกันทุกคน

